

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván hízhoz küldve:

Egy évre . . . . . 5 frt — kr.
 Hat hóra . . . . . 2 frt 50 kr.
 Három hóra . . . . . 1 frt 25 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.

Egyes számok 12 kr-ával kaphatók a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK:

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 7 kr.
 kétszeriért 6 kr., többszöriért 5 kr. fizetendő.
 Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.

A nyilttérben:

minden négyhasábos garmod sor díja 15 kr.

Velünk összekötötésben levő hirdető-írások, elő-
 fizetők, vagy a gyakori hirdetések tetemes díj-
 kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.
 Kéziratok vissza nem adtnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer,

vasárnap reggel.

A hirdetőket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba:
 (Takaréki- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

HIVATALOS KÖZLEMÉNY.

15514. szám

Barsvármegye alispánja.

Meghívó.

A folyó hó 24-én 15370. sz. a kiadott meghívóval kitűzött közgyűlésnek elhalasztása mellett, főispán ur ömeltóságának hozzájárulásával

a rendkívüli közgyűlést folyó évi december hó 6-ának délelőtti 11 órájára tűzöm ki.

Ezen közgyűlésnek tárgysorozata a következő:

1. A m. kir. miniszterelnöknek folyó hó 19-én 2538. sz. a. kelt intézkedése, mely szerint az ő és miniszter társainak működéséhez a vármegye közreműködését kéri.

2. A kir. belügyminiszternek folyó hó 19-én 15315. sz. a. kelt rendelete a törvényhatósági bizottságnak ezen év végével kilépő tagjai helyébe bizottsági tagok választásának kitűzése iránt.

3. A vasútiügyi bizottság javaslata a zsitva-völgyi vasút segélyezése tárgyában kiállított magán kötvényeknek a vármegye által történendő arányszerű beváltása iránt.

4. A vármegye területén átvonuló állami uton az 1893-98. évekre szükséges fedanyag előállítása és szállítása tárgyában megkötött szerződés bemutatása.

Ar. Maróthon, 1892. évi nov. hó 24-én.

Alispán helyett:

Ruffy,
 főjegyző.

Országos kiállítás.

Mindazon hazafiak, a kik büszkeségüket helyezik abba, hogy a magyar nemzet ezredéves ünnepe, múltunk és fényesnek ígérkező jövőnkhez képest imponans és a maga nemében páratlan legyen: hazafias örömmel vették hírét a milleniumi kiállítás előkészületeinek.

Ma már bevezézt tény, hogy

1895-ben országos kiállítás lesz, a mely minden ízében nemzetinek lesz mondható!

Földmívelés, ipar és kereskedelem, tudományok és szépművészetek mezején munkáló minden hazafi előtt megnyílik széles tere a legnemesebb versenynek.

Kincseinket: anyagiakat és szellemieket, mindazt, amit a magyar föld méhe avagy televény földje növesztett, megérlelt; a mit a mesterember és művész köze kipalléroz, a mit a magyar ész és zseni megtermett; köszöntse ezt a kulturát egy ország, mely a honalapítás ezredéves ünnepét üli és helyezze a magyar nemzet védő-asszonyának ölébe elismerésének babékoszoruját — a művelt külföld.

Három év választ el bennünket ezen kiállítástól. Idejekorán hangzik szerte az egész ország minden zugában a nemzeti géniuszunk ihlettel teljes szava.

Ha valamiben öröme telik a nemzet géniuszának, bizonyára a nemzeti kiállítás ügye az, melynek mindegyik darabját, legkisebb szemernyi részét is a nemzeti becsvágy küldi mutatába.

Közös akarat, lángoló és soha el nem ernyedő lelkesedés: a magyar nemzet fiainak lelkesedése, az 1892. évi II. t.-cz. alapján rendezti majd az 1895. évi, Budapesten tartandó, országos, általános, nemzeti kiállítást.

A kiállítás szervezete megjelent. Tizenkét paragrafusba fűződött szervezési szabályzata eleve is föllebbenti a fátyolt a millenárius ünnepről. A rendező testület, élén a kereskedelemügyi miniszterrel, oldalán a céljába avatott országos bizottsággal, mely a kiállítás rendezésében közreműködik és ebben a minisztert támogatja, biztos garanciája a mű fényes sikerének.

S vajjon kik a tagjai a nemzeti országos kiállításnak?

Ime néhány mutatvány.

A kézcsoók — mondja egy szellemes barátom — az udvariasság tultengése, természetesen ismeretlenek között. Az én szalonomban a kézcsoókat nem tűröm. Ne nevessem. Nem azért, mert sárga keztyűket viselek, s mert sok ügyetlen ajak nyomát emlékül kell vinnem, hanem mert már a nagy társaságban maga a gyakori kézfogás valóságos paraszt-szokás. Azután, nézze, különbséget kell tennem ismerős és kevésbé ismerős között. Az ismerősnek oda nyujtom kezemet s ugyanakkor megtagadom ezt a kevésbé ismerősnek? Vagyis egy és ugyanazon ténynyel előnyt nyujtsak és sértsek? Hát ez illem?

Szomoruan fejet hajtottam. Beláttam, hogy igaz van. S ez időtől kezdve sohasem csókolok kezét — udvariasságból; hanem igenis: tiszteletből (ez a garde de dameoknak szól) és — szerelemből.

Ne tessék féltetni kedves feleségeiket, tisztelt férjes urak, nem minden kézcsoók a szerelem csókjai.

A divat tehát az, hogy kezét nem szabad csókolni akkor, ha látják, de jól esik a tiltott kézcsoók — a szerelem előpostájaként.

A tisztelet kézcsoókja, a fanyar, hideg ajk érintése. Félig lassan meghajtott fő, félig fölfelé emelt kéz együttes műve ez, melynek tárgya a kézfej, az ujjak alatti ütszög kellő közepe.

Inkább lehet, mint csók, inkább érintés,

Mindazok, a kik az ez idő szerinti magyar kulturállam hajóját a meglegedés és boldogság biztos révébe vezetik.

Az egész rendezkedés: a sorsolások, a zsűri megválasztása, a helyet biztosító választmány kirendelése, a kiállítási hivatal szervezése, mind szabatos kézzel, hatalmas és biztos koncepczióval egyengeti és készíti elő a magyar nemzet országos kiállítását és ezredéves ünnepét.

Minden esetre melegen ohajtjuk, hogy hazánk ezredéves fennállásának emlékére rendezendő orsz. kiállításon Barsvármegye is méltóképen részt vegyen s hogy ez megtörténhessék és a kiállításban való részvételünk Barsvármegye díszére váljék, már most felhívjuk arra az illetékes körök figyelmét s az e téren kifejtendő működéshez részünkről a legnagyobb támogatást ígérjük s teljes készséggel nyitjuk meg lapunk hasábjait a kiállítás érdekeit szolgáló eszmecserének.

Készüljünk és sorakozzunk mi is, hogy szintén méltó részesei lehessünk a nemzet dicsőségének!

Adatok Barsvármegye történetéhez.

Közi: SZENTKUTI KÁROLY.

Innen van, hogy a leégett templomokra Barsvármegye több ref. egyházközsége az Alföldre küld könyöradományokat gyűjteni, az imént említett kár összeírása után (1630), így Nagy-Körösrre, hol a városi számadások szerint: „Sok szegény bujdosó predikátor és templomra kolduló embőr“ kapott kisebb-nagyobb segedelmet; például: Endréd, Ujjbány, Léva, Orozsi. Hontból: Tergeny és Kis-Ólyved. (Szilágyi: Török magyar kori okm. t. I. k. 3. l.) — Nem áll tehát azon, majdnem általános elfogadott nézet, hogy a török a protestantizmust pártfogolta s azzal rokonszenvezett. Bizonyára nem rokonszenvezett az sem a katolicizmussal, sem

a protestantizmussal; csak az adóval és zsákmánnyal; vallási tekintetben közömbös volt s egyiránt „gyaur“-nak tekintette mind a két félt. És nemcsak a protestánsok, de a katolicizmus is felhasználni törekedett a „örököt a maga céljára, azon különbséggel, hogy amazok nemzeti és vallási érdekért és védelmül, utóbbi azonban csupán vallási indokból. Jellemző példa erre a Török m. kori o. t. II. k. 243—4 lapján. A pozsonyi vértörvényszék, mielőtt a protestánsok ellen megkezdte volna az irtó háborút, előbb: „annak a dolognak munkásai a budai vezértől arra szabadságot vásároltak.“ (U. o.)

Hogy milyen adót rótt ki a török, következtetni lehet e példából: 1595-ben a nagysallói nahieban Málás, hibérül adatván Ali Husseinnek, ki Esztergom védelméről kitünt, e kis helység 3 ezer akcsét jövedelmezett rendszerű adóban; de rendszerű volt tömérdek. Nincs az életnek oly kigondolható esélye, mit a török valami ezimen adó alá ne vont volna. Állandó és rendszeres cím van 28 féle. Fizetni kellett kaputól, a kéménytől, — tizedet kellett adni minden termésből (Csak hagyományozott címén 46 akcsét fizet Málás); van mátkaadó, haláladó, hordóadó, malomadó, halpénz, nyargaló pénz, stb. (L. Velics Török kincstári defterek I. k. 317 stb. lap). Hát még az ajándék és a zsákmány! „Jaj volt annak a falunak — mondja Ráth K. — hol szép menyecskék, leányok vagy gyermekek voltak!“ — Ezeket vissza nem adták, bármennyi váltságot ígértek értük; ezekkel kedveskedtek a spahik a főbb tiszteteknek, különösen a budai pasáknak.

Azon 1047 személy, kiket az 1627-diki gravamen felhoz, bizonyosan ilyen volt. A többi kiválthaták. A váltságdíj csak akcizenciájára volt a török uraknak. — „A szigetvári bég szája vallomása, hogy ezen mellékes forrásból, a váltságból, egy évben többet vett be 70 ezer grusnál (46670 magyar arany); pedig tömérdeket kivégeztek, Stambulba küldöttek s még fogpiszkálót áruló derviseknek is elajándékoztak.“ (Ve-

TÁRCZA.

A kézcsoók.

— Eszmefuttatás. —

A csók a rajongó, igaz szerelem céljának öntudatlan kifejezése. A mikor labban ég az arc, hevesen lüktet a vér, tombolva dobog a szív, elhomályosul a szem s a két szerető lélek egymáshoz simul: megszületik a csók, titokban, akaratlanul . . . édesen, ésbontón, fájón, keservesen.

Amaz az öröm, a boldogság gyönyöre, emez a fájdalom, a válás szomorú záloga. Csak hogy kevés embernek adatott az a mennyei élvezet, hogy a csók valódi örömeit élvezhesse, hogy fájdalmaiban gyógyító irként tapadjon szívére. Mert a csók az ibolyánál is szerényebb. A külvilág elől menekszik a szerelemnek e szerény virága. Árnyas erdő, lágyan sutogó cserjék, s más e féle helyeken születik és él a csók.

Sok szem, vagy a társaság számúzi kebeléből a csókot, de csak azért, hogy más alakban magához emelje s létjogot biztosítson neki. Ez a kézcsoók.

A tisztelettel párosult bizalom egyik nyilvánulása ez, melynek: leple alatt sokszor a szerelem égő tüze emészti a sziveket. Ki ne vette volna kezébe valaha imádoztjának bársony kacsóját, ki ne lehelt volna arra egy égő csókot, melynek minden atonja a szerelem varázsa, a földi boldogság ajtaja!

De hajh! Egyről megfelekedtünk, a divatról. Mert van ám a kézcsoóknak is divatja. De még milyen!

tés, mint ajktapadás. S a czuppantás . . . shoking!

Milyen élvezet azonban a titkos kézcsoók. A bájos leányka keze idegesen átfutja a zongora elefántesont billentyűit, elfut a kéz a legmagasabb C-ig, oda, a hol a lovagja epedő szemekkel zsákmányul ejté a kacsót és egy édes csókot csókol reszkető . . . ujjaira. A vér gyors ütemben száguld át a szíven a megcsókolott ujjhegyig, onnan vissza a szívbé, az agyba s ott a gyönyör reszkető érzetét szüli meg. A zongorából kihalni látszik a hang és egy hosszú, több ütemű nyugvás áll be, a melybe a szív összes hangjai beleszólnak — hallhatatlanul.

Ime a fantázia úgy elragadja az embert, hogy megtörténeteket vél sejtteni, meg nem történetek helyett. Édes képzelődés!

Lássuk tehát a szerető szívek többi kézcsoókjait.

* * *

Ragyogó tánczvizalom. Zajos est. Tánczó párok.

A férfi ábrándosan tekint tánczosnője szeméibe. A szem bájos pillantása boldogító mosolyt csal mindkét ifju alak ajkaira. A zene mind gyorsabb ütembe megy át, a tánczó pár vére hevesebben kering . . . az ifju ajka önfelédten megérinti a vállára tett kéz kipirult izmait.

Egy pillanat az egész. Fölocsodik mindkettő.

Ez a kézcsoók a legnagyobb nyilvános-

ság daczára a legtítkosabb szerelmi válalomás.

* * *

Modern szalonban vagyunk. A jobb kéz hosszú svéd keztyűjét hanyagul heverteti térdén Lóra, a társaság dísz. Ruhaszövegről folyt a vita, azt tapintotta meg szakértő ujjacskaival és a keztyűjét leejti . . . Persze véletlenül.

Egyszerre nyul utána a hölgy és . . . a balján ülő fiatal ember. A két fő érintkezik. A villámáram megindul. A férfi ajka csókot lehel a nő alsó karjára . . . titkon, édesen . . .

A nő pajzán mosolya a válasz. Megértette a szerelmi vallomást.

* * *

Gondos családapa, szerető anya féltik édes leányukat. De a kötelesség kiszólitja őket a csendes szobából.

A leányka egyedül marad a vendéggel. A női kéz elkalandozik. A férfi zsákmányul ejti és a tiltott gyönyör édes érzetével csókolja végig az ujjhegytől a kézfoig s a gyönyört osztogató tenyértől vissza ugyanazon az uton a rózsás körömig.

* * *

Vigyázz ifju lélek! Ha a merénylet bár mindegyike nem sikerül, a szülők rabja vagy, erkölcsi kötelességed — a nősülés.

És ha sikerül — a lovagiasság azt parancsolja, hogy e nő tied legyen örökké!

Megyeri.

lies: Defterek XXXII.) — Ily viszonyu nyomás alatt rendre pusztulnak a faluk, lakó-sai menekülnek. Roth a kis Györmegyében várat, kolostort, várost és falut mintegy ötvenhatot sorol fel, melyek elpusztultak a török alatt. (A györmegyeyi hódoltság. Történ. tár. VII. k. 1—19. l.) Így volt ez máshol is, a hol a török uralkodott.

Ehhez járult a vallási üldözés a bécsi kormány, illetve a klérus részéről. E tárgyról egyebütt*, itt csak annyiban szólunk az alábbi községeknél, a mennyiben az említett helyen fel nem hozott újabb adatokkal szolgálhatunk. Általánosságban annyit megjegyezni itt is helyen valónak tartom, hogy két nagy roham rázkodtatta meg Barsvármegyében a protestantizmust: egyik az I. Lipót alatti, mikor az 1672/73-ban Pozsonyba idézett 300 pap között ezen egyházmegyéből a ref. esperes Körmenyi György ború, Ceglédi Péter lévai, Szódói András sárói ref. predikátorok gályákra hurcoltattak. A másik a Mária Terézia korabeli, mely a Bars megye területén volt 42 ref. egyházat mind szomorú „árvaságra” juttatá, azaz a vallásgyakorlat szünetelt 1732-től egy félszázadig, a toleranciáig. Ez időre esik számos ref. egyházközségnek s ezzel együtt a magyar nemzetiségnek elpusztulása az által, hogy kiűztek onnan a magyar reformátusok s helyükbe tót katólikusok telepítették, kiket másfél század óta sem sikerült megmagyarosítani. Ilyenek: Cseke, Füss, Győröd, Gyekenes, Vezekény, Ohaj, Lóth, Zsemlel s a szomszéd vármegyékben: Kural, Szügyén, Ürmény, Komjáti, Surány stb., hol a 18. század elejéig mind ref. magyarok laktak. (Lásd Lampe: Hist. ecc. ref. in Hung. 1728. és Sz. Kiss Károly Töredékek a tatai ref. e. m. multjából 1892. V. ö. Körösi József: A nemzetiségek. 1892.) A mostani főispán öse, az akkori alispán, vitte ebben a főszeret. Talán isteni ujjmutatás ez arra nézve, hogy azt a sebet, a melyet az ösök ejtettek a nemzet testén, az utódok igyekezzenek be-kötözni!

(Folyt. köv.)

* Sz. Kiss Károly: Monografiai vázlatok a barsi ref. egyházmegye történetéből.

Nyilt levél Léva város polgármesteréhez.

Nagyon jól tudom, hogy vannak a város érdekei körül fontosabb és égetőbb kérdések, mint az alábbi sorokban felvetett és illusztrált ügy; de városunk haladása, reputációja és a közönség szelvényében hangoztatott óhaja kívánja, hogy ezen, nem kevésbé fontos ügyet tollam

Lillához.

Elment a kedvem a tanulástól,
Mióta láttalak angyalom:
Gondolatim te utánad járnak,
Könyvem nem szívesen fogatom.

Pedig — hídd el, barba kis leányka —
Szerettem tanulni egyszer én;
Szeretlek most tégedet, óh angyal,
S arra kérek, hogy légy az enyém!

Meglátod: ismét jó diák leszek,
Örömet a könyvben lelem,
Ha nem emészt az a gondolat, hogy
Te nem szeretsz drága kedvesem!

Haj, ha szívem el találnád vetni
Magadtól, te tündér szép kis lány:
Mégfosztanál úgy boldogságomtól
Életemek kora tavaszán!

Studió.

A boszú.

Elbeszélés.
Irtá: KECSKEMÉTHY GÉZA.

Bérczi pedig az erdő felé távolgott, oda borult egy tölgy tövébe. Első, mely csalódása nagyon nehezen sujtotta, keserű könyekre fakadt. És ezek az igazi, férfias könnyek parázként égtek arcán. Szégyelte gyengeségét. Széttörzsolta azt az utolsó, keserű könnyet, mely ott égett szemében, és hazavánszorgott.

Még azon este elutazott, senki sem tudta merre, hová?
Csak névjegyeit küldte szét.

Egy év gyorsan elmúlt, Miczi könnyen megvigasztalódott hűlen imádója veszteségén, hisz könnyelmű szívével, felületes természetével nem sokáig tudott egy tárgyról elábrándozgatni; vigan, gondtalanul élt

hegyére vegyem s felhívjam arra városunk polgármesterének szives figyelmét.

Jól emlékszem, hogy e lapok hasábjain már sokszor, kimerítőleg s néha kiméretlenül is volt szelletteve a színészet ügye s a lap mindenkor melegen érdeklődött az iránt, méltó elismeréssel adóztván az érdemnek, de joggal meg is róván a hibát.

Sajnálattal és méltó megdöbbenéssel tapasztaljuk, hogy néhány év óta városunk intelligens és színházlátogató közönsége passzív ellenállást foglal el a városunkba érkező színtársulatokkal szemben; közönyt fogadja s oly kis mértékben pártolja azokat, hogy a legtöbb csak tengődik körünkben vagy itt leli sirját s innen oszlanak szét annak tagjai a szélrózsa minden irányában.

Pedig nem így volt ez, még nem is olyan régen! A 70-es és 80-as években hozzánk érkezett színtársulatok meleg fogadtatásra találtak városunk falai között s a lelkes pártolás mellett nem kellett nyomorral küzdeniök, mint most.

Egy olyan városra, mint Léva, a mely minden téren haladni akar, a minék oly sok alkalommal fényes jeleit adta és adja, — nem lehet közönyös a színészet ügye sem; mert a körében működő színtársulat minősége s a közönségnek ahhoz mért pártolása szintén egyik fokmérője a város műveltségének és haladásának.

Csakhogy a színtársulat milyenségét nem a közönség határozza meg. Nem mindig, sőt ritkán kap a város olyan színtársulatot, a melyent műveltségi fokánál fogva ohajtana és megérdemelné; mert színügyi bizottságunk nem lévén, az engedély megadása a városi rendőrkapitányi hivatalra van bízva, a mely — mint az e lapok hasábjain már többször említve volt s a mit a színházlátogató közönség is számos esetben sajnosan tapasztalt, — nem mindig tartja szem előtt a közönség érdekeit, hanem tekintet nélkül arra, hogy meggyőződést szerezze a színtársulat milyenségéről, — a legkedvezőbb színicziklust — sokszor a legjobb társulat mellőzésével s így annak rovására — egy gyöngé, jól rosszul össze-takolt s a közönség jogos és várt igényeinek meg nem felelő társulatnak adja meg, a mely silány előadásaival csak elriasztja a színházról a közönséget.

Az ilyen társulatok azután nem hogy emelnék a színészet tekintélyét, hanem ellenkezőleg, olyan erős rést ütnek azon, hogy hosszú idő kell hozzá, míg az újra helyre lesz állítva. És ebből kerekedik még országsgazerte a város reputációját mélyen sértő ama rossz hír is, hogy Léva nem pártolja a színészetet, a miből viszont az következik, hogy ma már egy jóra való színtársulat nem is mer felénk közeledni.

Levelem megírására részben az eltávozt színtársulat gyöngé szervezete s ebből kifolyólag többnyire üres ház mellett lefolyt és tökéletlen előadásai is ösztönöztek. Ezen társulat, a mely vármegyénk kisebb városaiiban talán megálta helyét, laza szervezete s jó erőinek csekély száma miatt nem törhette meg a közönségben a fentebb vázolt engedélyadás által okozott s a legközelebb még fokozott, jogos és méltó közönyt.

napról-napra, nem sokat törődve a multtal, csak a jelenben élve, az birt rá varázsszal. Az a sáppadt arcza, méla tekintetű jogász fia csak halvány mécsként világított röpke emlékezetében; s a számtalan új élvezet, mulatság közepette, melyeket a tél folyamán rendeztek, az a halvány emlékezet is teljesen elhamvadt.

Egyik kedélyes esti multságunk alkalmával egy csapat udvarlótól körülveve, kik Miczit méhként rajongták körül, élénk beszélgetésbe merülve állottunk a fényes teremben. Én Miczi mellett állottam és egyszerű, fehér mollruháskámban, gyönyörködve szemléltém királynői természet, melyen halványsárga atlaszruha simult végig, tearózsákkal diszitve. Olajszinű bőrét még tündöklőbbé tette a sárga se'yem ruha ugy, hogy szó nélkül nem bírtam megállni. — Hallod-e Miczi, te ma pompásan nézsz ki, olyan vagy épen, mint az a Madonna kép, mely az oltár mellett függ.

— Valóban, ezizus? — kérdé elégedett mosolylyal, gyengéden vállamra ütve illatos maraboux legyezőjével. Hozzá volt különben már a bókához szokva, talán mint a mindennapi kenyérhez, közönyösen fogadta ezt is. Engem csupa szokásból cizusnak hívott, mert mindig hizelegtem neki, nem törődött vele, ha a társaság is meghallotta a bizalmas megszólítást, hisz tudta, hogy ez a tettetett naivság is jól illik nékie; míg én vérvörös lettem, de neheztelni még sem tudtam rája. Mindenkiere egyaránt kiterjeszté büverejét, melynek senki sem tudott, avagy nem is akart el-lentálni.

Amint így elmerengve pillantottam rá, észrevettem, hogy futó pir lepte el kreol bőrét. Követve tündöklő szemének irányát,

A színészet ügyében nagyobb figyelmet, körültekintést és szakavatottságot érdemel a város intelligens és színházlátogató közönsége, a mely szívesen teljesíti e téren is hazafias kötelességét és kész pártolni a színészetet, de csak akkor, ha az megfelelő műzülésének s ezzel érdemessé teszi magát a pártolásra.

Soraimat városunk ügybuzgó polgármesteréhez intéztem. Hiszem, hogy szavaim nem fognak a pusztában elhangzani; mert tudom, hogy bokros teendői között is bir és akar is annyi időt szakítani, hogy — a közönség jogos igényeit e tekintetben is szem előtt tartván — a színészet ügyét rendezni fogja.

Terjeszse azt a városi közgyűlés elé, a mely komoly megfontolás után egy szakavatott bizottság kezébe tegye le a színészet ügyét. Ezen bizottság legyen hivatalos meghatározni a színicziklusra alkalmas időt s legyen feljogosítva a jelentkező társulatok igazgatói közül annak adni az engedélyt, kit erre legérdemesebbnek talál.

Tapintatos eljárás mellett ezen bizottság oly erkölcsi erővé fejlődik, hogy az általa választott időben meghívott társulatnak tisztességes megélhetést biztosíthat.

Ez a színi bizottság lenne egyszersmind hivatalos arra is, hogy erkölcsi befolyásánál fogva kötelezze a társulatot ígéréstének betartására s ne engedje a közönséget a nagyhangú és sokat ígérő előleges színi jelen-tések által lépve csalatni, s ne tölje meg a színtársulat részéről a már szokásba vett otromba és léha csalást, hogy az évtizedek előtt elesélt darabokkal, mint helybeli szerzők műveivel, csalja a közönséget ravaszul palástolt ostoba előadásaira.

Vágjuk ki a sebet, ha másképp gyógyítani nem lehet, s az obskurus ügyetlenség árán, szellemi művelődésünknek ezen jótékony ágát mentjük meg.

Egy városi képviselő.

Budapest, 1892. december 1-én.

— Itt a tél zajlik a Duna. — Wahrmann temetése. — Lipótvárosi mandátum. — Nézateltérések a függetlenségi pártban. — Kronawetter üdvözlök. —

De hamar megérkezett tél apó. Csak az a baj, hogy ezuttal nincsenek fehér lovak szekere elé fogva. Eleget sóhajtoznak e miatt a gazdaemberek. Oh idilli falusi élet. Azt mondják, hogy télen át a főváros a multságok tanyája. Mesebeszéd. Mennyivel fölségesebb a redout nagy termeinek füledt levegője helyett, kin a szabadban, vállavetett fegyverrel a nyulat üzni, s mily élvezet a vadászemberre, midőn a megsőre-tezett nyul fölgrük a magasba, bukfenezet vet és elterül. Nekünk budapestieknek a téli élvezetek netovábbja az unalmas és fésztes táncmultságokon kívül, hogy hallhatjuk az Erzsébet-téri verébhad csiripeléseit. Igaz ni, hiszen korcsolyáznunk is lehet. Csakhogy egy a baj, esteledni kezd, mire kiérünk az állatkerti, vagy a budai jégpályára, a mely utóbbi megörízte jó hírét, nevét továbbra is, a mennyiben elsőnek nyitattott meg az idén is.

No meg aztán kimehetünk a Duna-

egy fiatal embert pillanték meg, ki az oszlophoz dőlve, tüzesen viszonzta Miczi tekintetét. Rendkívüli módon ismeretesnek tünt fel az ifju, de nem jutott eszembe, hol láttam már. Fekete, igen helyes bajusza jól illett a mély tűzü szemekhez, de simára borotvált, sáppadt arcza nem keltett rokonszenvet, mivel arra a biztos tudatra vezetett, hogy az ifju még csak suhanc éveiben van.

— Szentséges Atyám! — gondoltam és majdnem felkiáltottam meglepetésemben — ez az ifju nem más, mint Bérczi. De hisz az lehetetlenség! Hogyan került volna ide, hisz Miczi csúful rászédte már egyszer. Avagy talán azért jött vissza, hogy meg egyszer tanulmányozza a leányt, kinek természetete pedig mit sem változott azóta.

Miczi észrevette tétozó arcomat és mélyen lehajolva hozzám, egy jelentőség-teljes oldalpillantással kérdé:

— Mit gondolsz, ki az?

— Bérczi? — kérdém hihetetlenül.

— Magam is azt hiszem, — viszonzá elmosolyodva bámulatomon.

Többet nem beszélgettünk, mert az ifju Miczi elé sietett és mélyen meghajolva, tánczra kérte fel. A mint Miczire néztem, láttam, minő kaczer, ésbontó pillantással pihentette szemeit a halvány arczon, mint enyeleg, pajzánkodik vele és tökéletesen meggyőződtem arról, hogy Miczi újra finoman szőtt halójába csalja az ifjut.

— Ilyen későn keresi fel a régi, jó barátot? kérdé édes zengésű hangján.

— Épen most érkeztem, egy pillanatig sem késtem, — felelt amaz, kezével a karcu, sugár termetet átkarolva, s én jól láttam, mint remegett e kéz.

Rövid keringő után ismét mellém he-

partra is, ott is csak van valami nézni való. A hömpölygő habok, melyek óriási jégdarabokat hordanak hátukon, zajlik ez a méltóságos hatalmas folyam. Ugy ütődnek egymáshoz és tornyosulnak egymás tetejébe a jégdombók. Ha az idő nem fog enyhülni, kilátás van rá, hogy a Duna, a melyen a hajóközlekedés már szünetel, még karácsony előtt be fog állni. Pedig ettől mindenki fél, főleg az alföldi dunaparti városok. Maga a főváros is, árvíz eszé-öségére gondolva, fel-emelte a korzót. A régi-vaskerítés helyébe alacsonyabb és ha izlésem nem csal, csinosabb lett alkalmazva.

Ismét elszedett egyet az ádáz sors a magyaroknak nagy emberei közül. E héten temették el Wahrmann Mór orsz. képviselőt, a pénzügyi kapacitást, a politikai és társadalmi élet egyik kitünőségét. Temetése nagyszerű volt. Elkísérték őt utolsó útján a főváros notabilitásai, és a közönség ezrei. Fekete fátyol alól világítottak szomorúan a gázlángok, megható ódon zsolnárokat zenggett a kar; s a főkántor Lazarus bibliai alakként tünt fel, a ki a zsidóság fájdalmát tolmácsolta a panaszos multba siró dalokkal. E hangzottak a bucsuztató beszédek és most nehéz, fagyos föld fedé hazánk egyik nagy fiának teletét.

A részvétnyilatkozatok folyton érkeznek Wahrmann családjához. A főváros e napokban tartott közgyűlése elhatározta, hogy a lipótvárosi bálvány-utczát Wahrmann Mór nevére fogja elnevezni.

Az öröksége fölött is hajba kaptak a hivatottak. Erve a lipót-városi mandátumot. Annyi a jelölt, hogy a fővárosi lapoknak csak nagy bajjal sikerült összeállítani a képviselősegre igényt tartók listáját.

Pedig hát a szegény, ujjonnan választott képviselő nem igen talál, kivált most ölelő baráti karokra a t. Ház pártjainak klubjaiban. A liberális klubban alig esendeselek le a fölvart kedélyek, a függetlenségek és általában az elenkezek táborá forr, zug, mint a megzavart méhkas.

Eötvös kontra Apponyi; Polónyi kontra Eö vös; ezekről szól az enek és a lapok vezércikkei. Eötvös femondta a fegyverbarátságot a nemzeti párttal szemben, Polónyi fenn akarja tartani. Hogy mi fejlődik ki mindebből, az a jövő titka?!

Mielőtt levelem befejezném, megemlítem, hogy politikai körökben a discurs tárgyát még Kronawetter szabadszellemei beszede is képezi, s a magyar képviselő nagy része táviratilag üdvözlé a magyarbarát osztrak képviselőt.

Fővárosi levelező.

Vigyázzunk a jégvermekre! Szinte felsültünk a jégvermekkel és még inkább a jégkéslettel. Kolerá-asszonyosság a minapában ugyancsak megrémítette a lakosságot mindenfelé. A magas kormány árkusokra szóló körrendeleteket adott ki, a törvényhatóság intézkedett, hogy az óvó rendszabályokat megyszerte községenként betartsák, azonban az orvosláhöz föltétlenül szükséges jégkéslet többnyire hiányzott. Jégvermek csak voltak mindenütt a megyében, már a micodások, de a jégdara-

lyezte Miczit, észrevettem a fiatal pár felhevültségét és szemrehányó hangon sugtam Miczinek: — Ismét meghódítottad, elbűvölted őt? — Gondolod? — mondá meggyőződött hangon Miczi, és telt, piros ajkai körül guynos, elégedett mosoly játszott.

Bérczi egész este nem távozott Miczi oldaláról és előre engedélyt kért, hogy a holnapi korcsolyázásnál ő vezethesse a szép leányt. Az engedély készséggel megadott neki.

Másnap ismét összegyűltünk a jégen és Bérczi gyorsan Miczihez röpíté a kényelmes kis szánkót. Tétozás nélkül ült bele s nem egy pillantás szállt a bájos leány felé, ki szorososan beburkolva fekete kendőjébe, gyönyörű látványt nyújtott. A hideg rózsásra csipe olajszinű arcát, míg szemei vigan szemlélték a tajat.

Pár pillanat mulva tova siklott a kis szán, Bérczi ügyes kezei által röpítve.

Midőn kiérték a széles folyamra, hol ember nem volt látható, Bérczi mélyen lehajolt és hátrózottan mondá: — Most itt az idő, tisztába kell jönnünk egymással, Miczi. Hallgasson meg, és tudja végre...

— Nem, nem hallok semmit, épenséggel semmit, hisz látja, hogy édes mama szorososan bekötötte füleimet, — kiáltá tréfás enyelgással Miczi, de az ifju előtte termett és Miczi felénken bámolt a sáppadt, szenvedő fiatal arcba, a fényes, szenvedélyes szemekbe, melyekben az egész tájék visszatükröződött.

— Moddig akarja velem ezen kegyetlen játékot üzni, szóljon, — kiáltá és szemei felvillantak — mondja meg nyíltan, tettetés nélkül, mit tett volna, ha én nem jövök vissza?

Miczi pajzánul felkaczagott, ami ismét

A sertéshizlalás.

A jó és számító gazdának ez idő tájban csaknem teljesen hizottának kell lenni azon sertésének, melyből zsiradékkal kívánja magát ellátni jövőre. Mindazonáltal nem lesz fölösleges, ha e tárgyban egy néhány hasznos megjegyzést föllemlítünk. A hizni való sertés nem legyen vélen. Legjobb a 2-3 éves. Ha fiatalabb, jobb lesz a hus és szalonna, ha idősebb, több lesz a zsír. A lelógó fülü, puha, göndörszörű, hosszutestű mangalicza a legjobb hizó. A szálkásszörű, nagy sorényú, hegyes fülü, durva sertés hiában áll a hizóban, nem lesz tele a zsíros bűdön. Igaz, hogy az ilyen fajta sertés olcsó áron kapható, de azért hizónak még akkor is drágább a másiknál, ha ingyen adnak. A beszerzett hizót nem kell azonnal teljes hizalásra fogni. Az első időben pár hétig csak jól kell tartani, hogy husba jöjjön s belei kitáguljanak. E célra jó takarmány a burgonya, répa, korpá, árpa. Eleinte kevesebb, később több szemes étel adandó, míg lassan a teljes hizaló-takarmányozásra térhetünk át. A hizónak annyi szemes eleget adandó, mennyit jó étvágygyal megesszik, mert azt, hogy kicsinyben való hizalásnál egy sertés mennyi eleséget fogyaszt el, pontosan megmondani teljes lehetetlenség, mert míg egyrészt a hizó sertést koplaltatni balgaság volna, másrészt a megzabált hizó a legnagyobb kár. Tiszta, száraz fekvő hely és víz, ép oly szükséges a hizónak, mint a táplálék. Az sem szükséges, hogy a hizó minden mozgástól el legyen zárva, mert rövid mozgás csak elősegíti a hizást. Sok gazda ivóvíz helyett konyhamoslékot itat hizójával. Ez nem helyes eljárás, mert ez a tiszta vizet nem pótolja, másrészt az ily mosadékból sok oly tárgy dobhatik, mely rendes hizó sertéseknek nem is való, de sok oly tárgy is kerülhet belé, mely határozottan ártalmas és károsra válhat, pl. csont, toll, stb. Az ily mosadékot értékesítse a gazdasszony úgy, hogy tudja; vegyen reá malacokat és nevelje azokat fel rajta, de a hizónak nem való. A hizónak időről-időre egy-egy kevés sót is szükséges adni. Hizaló szemes takarmányul leginkább az árpa és tengeri használatik, melyeket keverve vagy esetleg magában is etetnek. Egy közönséges hizó sertés naponként 2-4 kg. szemes eleséget fogyaszt el, kivételes esetben többet is. Valamint minden állattartásnál, egy a hizalásnál is, annál előnyösebben értékesítetik a takarmány, minél célirányosabban van előkészítve. Azon esetre, ha a sertés étvágya veszne, tanácsos pár napig a takarmányt kisebb mennyiségben és más alakban nyújtani. Szoktak kevés antimoniumot is adni. Czelserűt néhány darab faszenet is a sertés elé dobni, mit az mohón fogyaszt el.

Szerkesztő-üzenet.

P. S-nak. A jó árvát gyámságunk alá vessük, gondját viseljük s annak idején szányra bocsátjuk.

Lévai piaci árak.

Rovatvezető: Kónya József városkapitány.

Buza: m.-mászánként 7 frt — kr, 7 frt. 10 Két szemes 6 frt — kr. 6 frt 20 kr. Roza 5 frt. 80 kr. 5 frt 90 kr. Arpa 5 frt — kr. 6 frt — Kukoricza 4 frt 40 kr 4 frt 50 kr. Bab 4 frt 20 kr. 4 frt 40 kr. Zab 5 frt — kr. 5 frt 10 kr. Lencse 5 frt 50 kr. 6 frt — kr. Köles 4 frt 20 kr. 4 frt 50 kr.

Nyilttér.

I.

Selyem hamisítvány. Égessünk el egy mintát a venni szándékolt fekete selyemből s a hamisítás rögtön kiderül: Mert míg a valódi s jól festett selyem az elégetésnél nyomban összepörlődik és csak hamar kiatszik, maga után csekély világszabarna hamut hagyván; addig a hamisított selyem (mely zsíros sziszallónas és könnyen török) lassan tovább ég (minthogy rotszállai a faanyagtól telítetten tovább izzanak) és sötét barna hamuhamu maga után, de valódi selyem módjára soha össze nem pödrödik, csak meggyöngyül. **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szántó) **selyemgyára Zürichben,** házhöz szállítva, postaber- és vámmentesen szívesen küld bárkinek is mintákat akár egyes öltönyökre való-akár egész végekben levő valódi selyem szöveteiből.

II.

Nehéz kór

(epilepsia)

viisszaesés nélkül gyógyítható. A tudomány ezen csodálatos vívmányát ezek igazolják. Kimerítő értesítések válassz — bátyeggel ellátva —

„Office Sanitas“ Paris
30, Faubourg Montmartre cím alatt intézendők.

ügyeinek központi vezetésével foglalkozik 10; érdemesült tanár 25; a tanügy terén működik 216; ezek közül: rendes tanár 162, helyettes tanár 45; a rend. kebelén kívül működik: Hévíz János, a ki a nagykanizsai kerület orsz. képviselője. — A lévai háznak 13 tagja van, a kik közül 12 működik a főgimnáziumban. — A rend. vezetése alatt álló iskolákban az 1891-92. tanévben 7803 növendék tanult; 253-mal több, mint az előző tanévben.

— **Műkedvelői előadás.** A bars megyei casino-egylet Aranyos Maróthon e hó 3-án, tegnap, saját helyiségei nagytermében műkedvelői előadást tartott, a mely alkalommal színe került: I. „Két nő egy férfi ellen“. Vigjáték egy felvonásban. Szereplők: Reinichovszky Rezső, Rakovszky Margit és Kósa Margit. — II. „Bál után“. Magánjelenet. Előadta: Benkovic Irma. — III. „Az égerke.“ Vigjáték 1 felvonásban. Személyek: Máriaassy Sarolta és Elek Károly.

— **Hymen.** Schultz Rezső, a Léva székely m. kir. pénzügyigazgatóság számtisztja, városunk társadalmi életének kedveit tagja — mint értesülünk — e napokban váltott jegyet Kőrmöcsybanány, a Schner Ilma kisasszonynyal, Aschner Antal városi pénztárnok kedves leányával. — Boldog meglepedés koszorúzza frigyüket!

— **Beszűntetett postahivatal.** A garamkelecsényi postahivatal — mint értesülünk — november hó 30-án végleg beszűntetett és a kézbesítő köréhez tartozó Garamkelecsényi közpostai lévai postai és távirat-hivatal kézbesítési körébe osztatott be.

— **Népkörök és könyvtárak szervezése** nek most van a legalkalmasabb ideje. A hosszú téli estéken szívesen elolvassátok a falusi földműves ember. Eddigél meg vajmi kevés helyen találunk népkönyvtárakat, még ritkábban népköröket, a melyeknek szükségességét már többször hangoztattuk lapunk hasábjain. — Ezek hiányában aztán köznépünk kénytelen beérni a ponyvairódalom gyilkoló termékeinek olvasásával. Pedig nem volna olyan nehéz létrehozni a népköröket és könyvtárakat, csak kezdeményező legyen, a köznép szívesen fizet néhány krt e célra. Felhívjuk a lelkészek, körjegyzők és tanítók figyelmét e nemes ügy terjesztésére, a melylyel a nép művelődését oly hathatósan lehet elősegíteni.

— **Állatösszeírás Magyarországon.** Tény, hogy régen nélkülözük az állatállomány újabb adatait; erre vonatkozólag — mint a lapok írják — az állatösszeírást a jövő évben, legkésőbb azonban 1894-ben fogja a kormány eszközölni, még pedig az eddig követett iránynál sokkal nagyobb figyelemmel és gondal, a mennyiben a jövőben az állattulajdonosok fogják a blankettákat kitölteni, illetőleg községről-községre ügynökök fognak adatokat gyűjteni.

— **A takarékpénztári napbiztosok** jelenléti napidíjai a pénzügyi bíróságok egy e napokban hozott döntvénye értelmében harmadosztályú kereseti adó tárgyát képezik, mivel nem állandó, hanem esetlegesre szolgáltatott jövedelmet képeznek.

— **A földbirtokosnak** joga van a földjén talált kárttevő idegen marhákra nézve a magánzálogolás jogát gyakorolni; de biztosítás nyújtása esetén, a behajtott marhát visszaadni köteles. A további visszatartás által a marha tulajdonosának okozott veszteséget megtéríteni köteles. — Ezt mondotta ki a kir. kuria 1892. évi 5018. sz. határozatában.

— **Falak tisztogatása a betegség csirától.** Ha a falakat lágy kenyérral megdörzsöljük, azokat nemcsak a por- és piszoktól, de a betegségek csirától is megtisztogatjuk. Esmarch tanár több kísérletről szól, hogy miképpen legjobb a szobákat tisztán tartani, melyekben hosszabb ideig nehéz betegek feküdtek s a falaknak a lágy kenyérral való bedörzsölését ajánlja legjobban. Egyszeri bedörzsölés után három esetben kétszer teljesen megtisztultak a falak betegség csirától. Hogy ezzel a bedörzsöléssel ne rongáljuk meg a falakat, úgy csupán ügyes kezekre kell bízni s a következő eljárást gyakoroljuk: egy közepes, 5 m. hosszú szobára, melynek magassága 3 m., egy forint áru kenyér elegendő. A bedörzsölésnél arra kell vigyázni, hogy a lehullott morzsákat össze kell söpörni s pontosan elszánni.

— **Kipróbált kályhatapasz.** Eddig, ha kályhakat raktak össze, a vágási lapokat lekvárral kenték be; ez azonban idővel szenné válik s a kályha újra megreped. Sokkal jobb ennél, ha vesziünk egy rész agyagot s finom porrá törjük vagy síkáljuk; ehhez adunk ugyanannyi szitált hamut és felényi konyhasót, az egészet tésztaállagúvá teszszük megfelelő mennyiségű vízzel s e pépet használjuk a jelzett célra.

— **A statisztika tréfája.** Az ország magyar statisztikai hivatal minden esztendőre kiadja a „kereskedelmi miniszter rendeletéből“ „Magyarország tisztai cím és névtárát.“ Az idén ebben a névtárban előforduló méltóságok, tisztviselők s egyéb alkalmazottak neveiből egy magyar ember német emberekhez illő türelemmel a következő érdekes statisztikát állította össze. Nemzetiség szerint van a fentiek között: — vezeték nevüket véve — magyar 28, német 117, tót 247, frank 32, oláh 49, román 9, rusznák 4, dán 3, bajor 1, muszka 1, orosz 31, spanyol 2, osztrai 1, eng-

länder 2, olasz 7, török 32, talián 19, tatár 3. — A foglalkozás szerint: asztalos 13, ács 9, kovács 377, takács 71, szíjgyártó 1, szabó 414, schneider 46, kerékgyártó 7, lakatos 23, kultsár 1, suszter 29, csizmadia 2, fazekas 16, tálos 1, csutorás 1, bodnár 30, kádár 23, esztergályos 1, faragó 28, ötvös 12, égető 1, kántor 6, pap (alsó papság, a ki csak 1 p-vel írja nevét) 91, papp (főpappok, a kik már egy p-vel meg nem elégszenek) 139; madarász 17, révész 14, kocsis 19, csikós 2, bérés 2, kertész 22, gulyás 11, kecskés 8, szolga 1, csorda 2, kondás 1, marhás 1, szecskás 1, kupez 9, csiszár 12. A ki nem hiszi, nézzen utána s ha az egész tisztai cím és névtárt, a mely a hirdetésekben kívül csak 883 apró betűs nagy lapot tesz ki, összeolvassa, meg fog győződni, hogy mesterség szerint a szabók, nemzetiség szerint a tótok dominálnak nevével a többiek felett.

— **Léva november hónapban meghaltak:** Lukács Károly, élt 11 hónapot, Klincsik Gyula, élt 4 évet és 6 hónapot. Tezsák János, élt 4 évet és 6 hónapot. Kakara Teréz, élt 17 évet. Orbecz Ferencz, élt 2 hónapot. Krammer Julianna, élt 15 napot. Kérenyi Quint Ernő, élt 3 hónapot. Kalocsai András, élt 74 évet. Zólyomi István, élt 51 évet. Özvegy Fejja Istvánné, született Dávid Franciska, élt 62 évet, özvegy Bumberle Antalné, született Kálián Franciska, élt 77 évet, özvegy Rihtárik Vinczéné, született Sebő Katalin, élt 75 évet. Jelsicz Sándor, élt 9 évet, és 9 hónapot. Konecs Kálmán, élt 30 évet. Rezner Mária, élt 1 évet. Beles János, élt 6 hónapot. Lövi Alfréd, élt 3 1/2 hónapot. Grausz Apollónia, élt 7 évet. Bátovszki Viktória, élt 3 évet és 6 hónapot.

— **RÖVID HÍREK.** — A rábszolgaság elörlésének derék és buzgó apostola, Lavigerie kardinális, múlt hó 25-én meghalt Algierban. — **Budapest**en a kolera-járvány folytán felmerült kiadások eddig megközelítik a 300 ezer forintot, mely összeget póthitel utján fogják törleszteni. — **A kínaiak évszámítása.** A zsidók időszámítása szerint az 1892-ik év az 5653. a világ teremtése óta. Hogy azonban a kínai legrégebbi nép, az is mutatja, mert ők 7 millió 910,341-ik évet számítják a világ teremtése óta. — **Egy tudós** számítása szerint a világon az emberek 2987 nyelvet beszélnek. — **A kolera ellen** az Egyesült-Államokban 1142 féle orvosságra van szabadalom kivéve. — **Orszországnak** 875 fogházában ez idő szerint 950,000 foglyot őriznek, kiknek 90%-a férfi, 10%-a nő és gyermek. — **A tél** egész erejével beköszöntött. A hideg oly hirtelen támadt s oly erős, hogy a Duna is erősen zajlik. — **A király** Crausz Istvánt, nyitrávremegye alispánját, a harmadosztályú, vaskoronarendőli tüntette ki. — **Nömcanczipáczió.** Vermont, az északamerikai Egyesült-Államok egyikének törvényhozása 143 szavazattal 83 ellen, megadta a nőknek a szavazati jogot. — **A felvidéki magyar** közművelődési egyesület, tekintettel a tapasztalt visszárságokra, felhagy a tót gyermekek telepítésével az Alföldre.

APROMÁGIK.

— Rovatvezető Zuhany. —

Estélyen. — Milyen rártós ez az Ella nagysám! Csak a kis uja hegyét nyújtja kézfogásra. — Csapa politika! Azt hiszi, hogy ha a kis ujját nyújtja, az egész kezét akarod.

Megmagyarázta. — De nagy a cipőd! — Nem a cipőm nagy, hanem a lábam.

Meglepetés. — Mit cipeltetesz? — Sirkövet. — Minek az neked? — Alkalmi vétel; árverésen olcsón jutottam hozzá.

KÖZGAZDASÁG.

I.

Ritka nagy termés. Az imént befejezett répatakarulás alkalmával, dacára hogy sok volt a panasz a nyár igen kedvezőtlen, esztályos időjárása miatt, mely a répafejlődést megakasztotta, mégis sok fele olyan rengeteg répatermések mutatattak fel, a melyek már csoda számba is mehetnek. Így az oberndorfi fajból Pámer osli postamesternél 688 métermáza, Nagy István szentmiklósi tisztartónál 697 métermáza termett katasztrális holdankint, olajbogyóalaku répa Klein Ignác ongai bérgazdaságában 726 métermáza. Stégh Henriknél O-Kéren 862 métermáza 52 kiló takarult kasztrális holdankint. Mamuth répa pedig többek közt báró Wesselenyi szibói uradalmában 790 métermáza. Betegh Gergelynél pedig Soósmezőn 1248 métermáza termett katasztrális holdon! A mostoha nyár után ezek mindenesetre phänomenális hozamok, az okok pedig ott rejlenek, hogy a kedvezőtlen időjárást ellensúlyozta egyrészt a jó kezelés, de főleg az igen jeles répamag, mely az elmondott esetekben is Mauthner Ödön budapesti magkereskedőtől került. A talajok hol a rengeteg termések takarultak, többnyire homokos agyag szerkezetűek, Sósmezőn, hol egy holdon majdnem 1300 métermáza termett, a talaj agyagos volt, kevés szamosi iszappal.

lok rég pocsékká olvadtak. Ha tehát valahol kiütött volna a kolera, ugyancsak fel lettünk volna akadva jég dolgában. Még a hatodik faluban is alig lehetett volna kapni egy mákszemnyit. Most már jó órában legyen mondva vagy írva, tul vagyunk a bajon. Hozzánk nem látogatott el a betegség, hegyeink közt, szellős völgyeinkben nem talált meleg ágyra; sőt ha most el is jönne, már télre csavarodott az idő és fagygni kezd. Azonban nem szabad figyelmen kívül hagynunk azt, hogy könnyen baj lehetett volna s a mult tapasztalatiból tanulságot kell, hogy merítsünk a jövőre nézve. Vigyázzunk a jégvermekre. Gondoskodjunk arról, hogy legalább minden harmadik községben legyen jégverem. Nemcsak olyan a kicsodás, hanem helyesen épített jégverem, melyben a jég egész nyáron át megálljon, el ne olvadjon. A törvény rendel el a jégvermek felállítását és jó karban tartását, a törvényt pedig végre kell hajtani, mert az emberiség javára van szentesítve. A jég különben is egy olyan általános gyógyszer, a melyre mindennap rászorulunk. Különösen ajánljuk e sorokat a községi előjárók figyelmébe, mert ők rannak hivatva a lakosság jóléte fölött őrködni. S ha kiüt a járvány és nincs jég, őket vonja kérdőre a törvény, őket károlmolja a lakosság. Ha idejekorán nem gondoskodunk jégvermekről most, mikor még építtetni lehet, akkor elkésünk. Nekünk nincsenek százakat érő gépjaink, hogy a jéget nyáron is elő tudjuk állítani; télen kell tehát gondoskodni a szükségletéről. Vigyázzunk tehát a jégvermekre, hozzuk jó karba, hogy mikor a nagy fagyás megindul, lehessen kellő mennyiségű elraktározni. A lakosság nyugalma megérdemli a fáradságot s jó lelkiismerettel könnyebben néz az ember a vész elé. Vigyázzunk a jégvermekre!

Különfélék.

— **Városi közgyűlés.** Léva város képviselőtestülete múlt hó 27-én rendkívüli közgyűlést tartott, a melyen a polgármester bejelentette, hogy a fogyasztási adók és regále bérbevétele tárgyában kiküldött bizottság tisztelgett Wekerle Sándor elnök-pénzügyminiszternél, a ki biztosította a bizottságot Léva iránti jóakarataról. Bejelentette továbbá, hogy a bizottság 28 ezer forintban már meg is kötötte a szerződést a pénzügyigazgatósággal, a mit a közgyűlés örömdetes tudomásul vett s a fogyasztási adók kezelése s esetleg a szeszkimérés bérbeadásának eszközölésére az ezen ügyben már közreműködött bizottságot küldötte ki azon meghagyással, hogy a város érdekeit szem előtt tartva, a vállalkozókkal kösse meg az előzetes szerződést s azt jóváhagyás végett a közgyűlésnek terjeszse be.

— **A piaristák névtára.** E napokban jelent meg a magyarországi kegyes-tanítórend névtára az 1892-93-iki tanévre. A köztiszteltetben álló bazafias rendben van most 255 felszentelt pap, köztük 10 aranymisés; ünnepélyes és egyszerű fogadalmas növendék van 80, újoncznövendék 24; összesen 359. A rend anyagi és szellemi

az ifju arczába kergette a vért. A nők ama nyugodt, szívtelen meggondolatlanságával, szokott könnyelműségével veté oda:

— Ah Istenem; nem sokat törődtem volna vele!

(Folyt. köv.)

Gondolatok.

A hol a gondolat sovány: ott kövér a szó.

Még nem ismertem olyan nőt, aki nyiltan s minden tartózkodás nélkül meg ne győnta volna — barátjának a hibáit.

Ha egy történetet mond el a nő — vonja le belőle valamit; ha életkorát vallja be — a dj hozzá valamit.

A görögök istennőnek ábrázolták a visszhangot. Miért? Mert mindig övé az utolsó szó!

Minden ember a maga szerencséjének kovácsa. Igaz, csakhogynagyon soknak hiányzik a szerszáma.

A boldogság olyan fogalom, a melyet csak a boldogok tudnak megérteni.

Az élet piaczn csalatnak meg legtöbbször.

Balga az, aki hosszú árnyékot vet s képzeli magáról, hogy nagy ember.

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 3 krba kerül; béjegydíjban — a lakás megjelölése mellett — fizetendő minden egyszeri beiktatásért 37 kr.

KIS HIRDETÉSEK.

Hirdetésekre bővebb felvilágosítást Nyitrai és Társa kiadóczég ad, ki levélbeli tudakozásra postabélyeg beküldése mellett azonnal válaszol.

Léván, élénk forgalmu helyen egy tágas udvarral bíró, nagy vendéglőépület 1893 május elsejétől egyelőre három évre bérbeadandó. Az épületben van 7 szoba, 1 konyha, 1 kamra, 1 pincze, két 24 lónak való istálló, 1 kisebb magtár, kövezett, jégverem, 1 félszer. Cim megtudható a kiadóhivatalban.

Bayer Károly
fűszer-üzletében **B.-Gyarmaton.** egy tanuló azonnal felvétetik. 217. 4—4.

A Szepesi utcában lévő Honvéd-korcsma eladó. Bővebb tudósítást a tulajdonosnál.

Csúz és köszvény

czuzos fej- és fogszagatások, ütési és ficzomodási, valamint fagydagánatok ellen meglepő gyorsan és biztosan hat a

REPARATOR

nevű gyógyszer, melynek üvege 50 kr. vagy egy frtért minden gyógyszerárban kapható. A Reparatorral a Rókus-kórbázban 136 esetben tétetett kísérlet, melyeknél 7 esetben javulás, 129 esetben teljes gyógyulás éretett el.

Vérszegénység és sápkór

továbbá gyenge gyermekek erősítésére kitűnő hatása és pompás ízű szer a **Tokaji China vasbor**, mely az országos egészségügyi tanács javaslatára belügyminis-ter engedéllyel lattatott el. Sok rossz utáztat létezik, miért is kérem vételnél név. aláírást követelni. Kis üveg 1 frt 60 kr. nagy 3 frt.

Acatia-szappan

kedves illata, kellemes habzása és rendkívüli tartósságánál fogva lett rövid időn kedvelté. 1 drb. 50, 3 drb. egy dobozban 1 frt 40 kr.

Acatia arcz-crème

rövid pár heti alkalmazásnál pompás üde, gyermeked arczbőr nyerhető. Az arczbőr mindennemű éktelenségét bizton eltávolítja. 1 üveg ára 1 frt.

A „crème de Marguerite“

az arczbőr táplálására üdén tartására szolgál. Előkelő körökben igen kedvelt. Egy köcsög ára 2 frt.

Ezek gyógyszerárak kiválóbb specialitásai, melyek főváros- és ország- szerte a legjobb hírnévnek örvendenek a postán is küldetnek

KRIEGNER GYÖRGY

224 6—3

gyógyszertára a „Magyar Koronához“

Budapest, Kálvin-tér.

MARIA CZELLI
GYOMORCSEPEK!

Máriaczelli Gyomorcseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajknál, nélkülözhetetlen és átlólanosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felfútság, savanyu felbőftetés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkakilválás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörccs, szűkülés.

Hathatos gyógyszernek bizonyult fejféjájánál, a menyinyben ez a gyomortól származott, gyomorültehetésnél étellekkel és italokkal, gúliszták, májbajok és hámerolódás.

Említett bajoknál a **Máriaczelli gyomorcseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyították. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár:

Török József gyógyszerháza
Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom“.

A **Máriaczelli gyomorcseppek** valódián kaphatók

Léván, Boleman Ede és Medveczky Sándor úrurak gyógyszerártaiban, Nagy-Sallóban Zsorna László, Zelizen Steyrer Károly, Lekéren Bolyos Gyula urak gyógyszerártaiban. 220. 43—4.

MARIA CZELLI
GYOMORCSEPEK!

Richter féle türelmi játékok: Győtrőszellem, Keresztjáték, Körrejtély, Fejtörő, Pythagoras stb. sokkal mulatságosabbak most, mint az előtt, mert az új füzetek a kettőjátékokra is tartalmaznak feladatokat. Csakis a „Horgony“ gyárjeggyel valódiak. Egy darab ára 35 kr.

Ezer meg ezer szülő dicserőleg elismerte a híres Richter féle

Horgony-Kőépítőszekrények

nagy nevelési értékét, jobb és értékesebb játék nem létezik, sem gyermekek, sem felnőttek számára. Legjobb, és tekintetbe véve a tartósságot

a legolcsóbb karácsonyi ajándék

kis és nagy gyermekeknek. — Részletesebberről, valamint a türelmi játékokról a pompás építményekkel ellátott új árjegyzékben találni, melyet minden szülőnek ajánlhatjuk, hogy kellő időben érdemes játékot választhassanak gyermekeiknek. Ezen könyvecskét alulról cégtől ingyen és bérmentesen kapható. Mindazon kőépítőszekrények, melyek csomagolásán a „Horgony“ gyárjegy hiányzik, közönséges és kiegészítésre hasznavehetetlen utáztatok; ennél fogva mindig kifejezetten csak

Richter féle Horgony-Kőépítőszekrényei

kérdendők és csak azok fogadandók el, mert eddig felülmúlhatatlanok s melyek 35 krtól egészen 5 frtig sőt ezen felül is minden finomabb játékszerekkereskedésben készletben tartanak.

Richter F. Ad. és társa

Első oszt. magyar csász. és kir. szabadalmazott kőépítőszekrénygyár
Bécs, I. Nibelungengasse 4.

277/1892. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX t.-cz. 102. §. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a veebelyi kir. járásbírószág 2409. és 1883. 1892. számú végzése által Adler Mór ugy Kristóf András javára **Brányik Antal** ellen 111 frt 60 kr. tőke, ennek 1887. évi október hó 1 — 69 frt 70 kr. ennek 1891. évi márczius hó 11 napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 81 frt 20 kr. perköltségek erejéig sírendelt kielégítési végrehajtás akallmával bíróságilag foglalt és 990 frtra becsült 4 drb. ló eséplőgép tehénből álló ingósá gok, nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek a 2100/892. sz. kiküldését reu- delő végzés folytán a helyszínen, vagyis Nagy Lülén leendő eszközlésére 1892-ik évi decz. hó 6-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsárón alul is eladtni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kiízetendő.

Kelt Verebelyen. 1892. évi nov. hó 21. napján,

Patay Sándor.
kir. bír. végrehajtó.

1611/892. tkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A lévai kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy ifj. Urban János és Urban István gr. vezekényi Jakos végrehajtónak **Szilva István** végrehajtást szenvedő elleni 26 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a lévai kir. járásbírószág területén lévő, Gr-Vezekény határában fekvő a gr-veze- kényi 71 sz. tjkvben foglalt Szilva István tulajdonát képező A I. 1 sorszám alatti ingatlanra s azon épült 56 népsorszám lakház az I. 2 sorszám alatti kert s ez I. 3—4 sorszám alatti 1/3 telek után járó közös le- geős s erdő illetőségre az árverést 388 frt ezennel meg- állapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1892. évi deczember hó 13-ik n. d. e. 10 órakor Gr-Vezekény községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fognak.

Arverezni szándékozók, tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át vagyis 38 frt, 80 krt, készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyam- mal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. szám a. kelt igazságügyminis-teri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánat- pénznek a bíróságnál, előleges elhelyezésről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Léván 1892. évi június 8. napján a lévai kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság.

Frankó kir. albiró helyett

Hamar
kir. albiró.

2842/892.

Árverési hirdetményi kivonat.

A lévai kir. járásbírószág mint telekyvi hatóság közhírré teszi, hogy Róth Lukács végrehajtónak **Hronyecz Mária** férj. **Fábián Andrásné** végrehajtás szenvedő elleni 20 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a lévai kir. járásbírószág területén lévő Gr.-Lők községben fekvő a gr.-löki 355 sz. tjkvben A I 1 sorsz. alatt foglalt beltelek és 10% összeírasi számú 1/2 részben Fábián Andrásné szül. Hronyecz Mária és 1/2 részben Fábián György nevében vezetett házra tehát egész ingatlanra 392 frt és a Nagy-Kálna község határában fekvő a nagy-kálnai 434 sz. tjkvben A I 1 sorsz. alatt foglalt Hronyecz Mária férj. Fábián Andrásné nevében vezetett 1/3 rész tulajdoni jutalékára 142 frt a nagy-kálnai 435 sz. tjkvben A I 1—2 sorsz. alatt foglalt Hronyecz Mária férj. Fábián Andrásné Hronyecz Julianna férj. Király Mihályné, Hronyecz Zsuzsanna férj. Kis József és Hronyecz Rozália férj. Mészáros Andrásné nevében vezetett egész ingatlanra 104 frt végre a nagy-kálnai 436 sz. tjkvben A I. 1—10 sorsz. alatt foglalt Hronyecz Mária nevében vezetett ingatlanra az árverést 250 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1893. évi január hó 9-ik napján d. u. 3 órakor Nagy-Kálna községben megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át vagyis a gr.-löki 355 sz. tjkvben A I 1 sorsz. 10% hrsz. a foglalt egész ingatlan után 39 frt 20 krt a nagy-kálnai 434 sz. tjkvben A I 1 sorsz. a foglalt ingatlanok 1/3 része után 14 frt 20 krt a nagy-kálnai 435 sz. tjkvben A I 1—2 sorsz. a foglalt egész ingatlan után 10 frt 40 krt. és végre a nagy-kálnai 426 sz. tjkvben A I 1—1 sorsz. a foglalt egész ingatlan után 25 frt 90 krt. készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 41. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminis-teri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Léván, 1892 évi szeptember hó 30 napján.

A lévai kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság.
Frankó,
kir. albiró.

A Horgony-Pain-Expeller

Ezen gyógyszernek bizonyult be- dörzsölés, csúz, köszvény, hátfájda- mak és meghűlések ellen a világ minden részén el van terjedve és kitűnő hatása által

a legjobb

házi szer hírnevét elnyerte. A valódi Horgony-Pain-Expeller majdnem minden gyógyszerárában kapha ó 40 kros, 70 kros és 1 frt. 20 kros üvegekben és így a legolcsóbb **házi szer**

Folyékony arany.

A vegyészetnek egy lényeges haladását kepezi az ujonnan felta ált **folyékony arany ezüst** stb szin-ekben, melyek e szakmába eső körökben osztatlan kedveltségnek örvendenek, meg- felelnek mű- és díszcélokra, mindennemű fa-, üveg-, porcellán-, kő-, fém-, papír-, bőr-, viasztárgyak-, huzvéti tojás-, dió-, kop- és tükörkeretek, kosár- áruk, fa- és csont faragványok, gypsfigurák, lámpa állványok és minden- nemű tárgyak aranyozás és ezüstözéshez. Egyszerű kezeles által egy ecsettel a kívánt tárgyra lesznek festve, fény- és tisztaság kifogástalan, nem ragad, s ugy egy **gyenge** átfestés által a legjobb **szilárdság** és **tartósság** elérhető. Tekintve az egyszerű kezelési módot **mindenki** maga a megserült kép- és tükör- kereteit, faragványait és minden tárgyat kijavíthat, vagy egész ujonnan ezüstözhet, vagy aranyozhat. — **Egy üveg ára ecsettel:** I. oszt. 30 kr., II. oszt. 25 kr., III. oszt. 20 kr., 1 kilogramm ára: I. oszt. 5 frt, II. oszt. 4 frt, III. oszt. 3 frt 25 kr. — **Kern Vilmos gyártmánya.** — Kapható **Nyitrai és Társa** uraknál és **Kern Testvéreknél** Léván.

Tiszta vér

az egészség!

Titkos betegségek, sömör kiütések, hólyagok, általános fárad- ság, gyengeség eltűnnek, ha a vér egészséges!
Az általunk használt gyógymód mellett gyökeres eredményért kezeskedünk.

Kérdések, válasz bélyeggel

„Office Sanitas“ Paris 160 12—12

30. Faubourg Montmartre szám alá intézendők.

213. 26—4.

Valódi párisi

Gummi és halhólyagok

utolérhetlen, kitűnő minőségben tuczatonként 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, és 8 frt. Póstan, discretió mellett bárhová küld

Reiff J.különlegességek kereskedése Bécs

IV. Magarrethen Strasse 7.

Első és legjobb hírű cég e nembn. Solid, jó kiszolgálás. Részletes árjegyzékek ingyen, bérmentve, zárt borítékbn.